

WIEL'S EIGEN WIJS

GRIFFSCHRIFT IS HET KLAVARSKRIBO VAN DE HARMONICA

Van mondharmonicaatje naar piano-accordeon naar Steirische harmonica...

Beste lezer, mijn eerste schreden op het muzikale pad zijn ooit begonnen op een eenvoudig mondharmonicaatje waar ik als kind jarenlang veel plezier aan beleefde. Later kon mijn vader een piano-accordeon voor een vriendenprijsje van een verre neef overnemen en ging voor mij een droom in vervulling. Het was een 120-basser Accordiola Carmen, die vergeleken met mijn mondharmonicaatje gigantisch was. Hopeloos verliefd mocht ik haar (hopelijk geen hem) liefdevol in mijn armen nemen. Ik kon er al gelijk mijn mondharmonicaatje op pingelen maar verder dan pingelen kwam ik niet, hoezeer ik ook mijn best deed. De bassen waren al helemaal een mysterie. Honderdduizend knopjes waar geen touw aan vast te knopen viel. **De enige oplossing was les, op welke manier dan ook.**

Een familielid zag toen in de tv-gids een veelbelovende advertentie over een muzieksysteem dat zich Klavarskribo noemde. Dus de bon ingevuld en opgestuurd. Een paar dagen later ontving ik de eerste les waarin ik het BigBen-melodietje op de vijf zwarte toetsen leerde spelen. **Mijn eerste muziekstuk op noten!**

Klavarskribo is werkelijk prachtig, je kunt gelijk beginnen met spelen.

Ik schat dat ik tien minuten nodig had om het systeem te doorgronden terwijl ik later voor het traditionele notenschrift vele maanden nodig had en het nu nog steeds een intellectuele uitdaging vind. Vooral als je een klavierinstrument speelt is Klavar een uitkomst want het is dan zowel notenschrift als tabulatuur. Je kunt dus niet alleen zien welke noot je moet spelen maar ook waar. Bovendien is het een verademing om niet geconfronteerd te worden met sleutels, kruisen, mollen, herstellingstekens enz. enz. Je kunt je aandacht volledig schenken aan het spelen en je maakt daardoor binnen de kortste tijd grote vorderingen want meestal is de praktijk makkelijker dan de theorie. Voor het traditionele notenschrift geldt: wat je niet kunt lezen, kun je ook niet spelen, maar dit geldt niet voor Klavar omdat zelfs een leek meteen alles kan lezen. Tot hier het goede nieuws.

Helaas is echter niet alles goud wat blinkt. Klavarskribo is alleen binnen Nederland wereldberoemd.

Aan de andere kant van het grenspaaltje hebben ze er nog nooit van gehoord. Dit betekent dat je voor je bladmuziek volledig afhankelijk bent van het aanbod van de Stichting Klavarskribo. Toen ik als vijftienjarige begon had ik volop keus uit krontjongliedjes uit de Indische kampong,

enkele verwelkte schlagers en heel veel psalmen. U begrijpt dat ik bij mijn leeftijdgenoten mateloos populair was.... Regelmatig ontvang ik nog steeds een folder met muzieknieuws van Klavar. De meest recente begint als volgt: "Geachte Klavarspeler, hoewel we ons realiseren dat voor een aantal klavarspelers deze folder een teleurstelling is omdat er te weinig muziek in hun geliefde genre aanwezig is ..."

Allengs is het aanbod gelukkig flink toegenomen maar het zal nooit alomvattend zijn. Hoe gebrekkelijk en zenuwslopend **het traditionele notenschrift** ook mag zijn, het is tot nog toe **de wereldstandaard.**

Een muziekstuk, geschreven door een componist uit de Gobi woestijn, kan ik moeiteloos lezen want noten zijn noten, ongeacht waar ze vandaan komen. Bovendien is alles verkrijgbaar, zo niet in Nederland, dan wel elders. Laatst heb ik enkele prachtige muziekboeken in het buitenland besteld die in Nederland niet verkrijgbaar zijn. Voor deze muziek in Klavar verschijnt heb ik beslist reumatiek in de vingers maar in verband met auteursrechten kan het net zo goed nooit door Klavar uitgebracht worden.

Ik bedoel maar, alles heeft zijn voor en tegen. Alvorens een keus te maken is het verstandig eerst een muzikalist aan te vragen met de beschikbare muziek die in Klavar verkrijgbaar is. Sprekt het aanbod aan en denkt u hier voldoende aan te hebben dan kan verder niets aan het onovertroffen Klavarsysteem tippen. Maar zoekt u vergeefs naar muziekstukken uit uw favoriete genre dan zult u, net zoals velen voor u, eerst uw brein moeten pijnigen met die krankzinnige bolletjes van het traditionele notenschrift.

Nu terug naar datgene waarom u mijn rubriek leest: de Steirische harmonica.

Generaties lang werd op dit instrument spelen geleerd door voorspelen en naspelen. Dit ging vaak heel moeizaam omdat meerdere lessen nodig waren om een stukje te leren spelen. Simpelweg omdat je niet alles in een keer kon onthouden. Sinds de uitvinding van het Griffschrift is het aantal Steirische harmonicaspelers massaal toegenomen. Je bent nu niet meer afhankelijk van iemand die zo goed en geduldig wil zijn om je iets tientallen keren voor te spelen totdat je het onthouden hebt. Je kunt de muziek kant en klaar op papier in de winkel kopen. Het Griffschrift is het Klavarskribo van de harmonica met dit verschil dat dit systeem wél internationaal is.

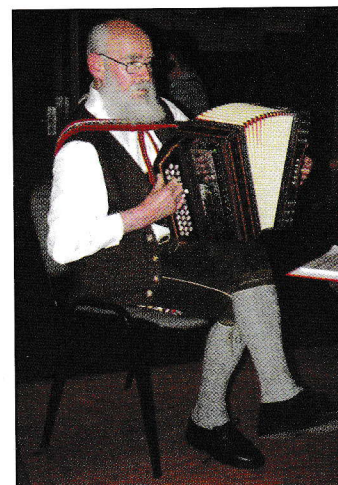
Zoals ik al aan het begin van mijn verhaaltje zei, ben ik als puber begonnen met accordeonspelen. Vaak hoorde ik op een langspeelplaat een prachtig kippenvolnummer en probeerde vervolgens de bladmuziek te bemachtigen. Het resultaat was meestal teleurstellend want het klonk altijd heel anders dan ik het gehoord had. Hoe kon dat nu? Ik had de noten en het was hetzelfde stuk? Later begreep ik dat de muziek op de platen en cd's eigen bewerkingen waren van de betreffende muzikanten. Ik leerde toen een heel belangrijke les: bladmuziek is zo goed of zo slecht als degene die ze geschreven of bewerkt heeft.

Het feit dat een muziekstuk op papier staat, is geen garantie voor kwaliteit! Vooral bij de Griffschriften voor Steirische harmonica rijzen mij soms de haren te berge.

Niet alleen dat het meestal saai en voorspelbaar geschreven is maar er staan ook vaak fouten in die zelfs beginners opvallen en waardoor het ronduit vals klinkt. En al dat moois is dan verkrijgbaar in een perfect gedrukt boekje met hoogglanskaft waar het plezier vanaf straalt. Helaas gaat er meer aandacht uit naar de verpakking dan naar de inhoud. Vandaar dat ik me niet laat verleiden door een mooie kaft en tot de verbeelding sprekende titels maar ik lees de muziekstukken kritisch door en spuur naar mooie akkoorden en mooi baswerk. Bovendien kijk ik of de balgvoering in balans is en er niet onevenwichtig veel in één richting gespeeld wordt.

En dan is het aan mij om te kiezen tussen kwaliteit of kwantiteit. Ik vermoed dat u mijn keuze kent...

Wiel Reulen

Het "Griffschrift" is in 1975 door Max Rosenzopf ontwikkeld voor de 2-rijige Steirische harmonica uit een eerder systeem uit 1916.